

MAGYAR KURIR

Bécsből, Kedden, Április' 10-dikén, 1821.

Franciaország.

Lyon és Grenoble városaikban lázadást akartak csinálni a' békételenek a' mult hónap' 20-dikán, a' melyről eleintén nagyon zürzavaros tudósításokat közlöttek Olvasóikkal a' közönséges levelek: hanem már, a' dolognak tellyes elcsendesedése után, nyilvánosságosabban irnak annak mivelta felől. A' Journal-de-l'Isere, a' melly Grenoblében irattatik 's nyomtatatik, külömbkülömb Aktákat bocsátott Márcz. 22-dikén a' közönség' elejébe az ott történt zendülésre nézve, melyek közzül itt következnek némellyek: —

Maga a' Grenoblei Préfektus illy tudósítást tett Márcz. 21-dikén az alatta lévő Polgármesterekhez: — „Tegnap reggeli 8 órakor olly hírt terjesztettek-el itt, hogy Párisban Revolúció ütött volna ki, melynek következésében a' Király a' koronát letette volna. Ennek hallására azzonnal több száz emberek todulnak össze a' Sant-André piaczára, kik onnét, illy kiáltozással: Éljen a' Constitúció! a' Préfektúra' palotája' elejébe tolakodtak. Ketten ezen emberek közzül előmbe hoztatván, úgy nyilatkoztatták ki magokat, hogy ők és az ő társaik csak azért gyülekeztek volna össze a' piacon, hogy azon dolgok felől a' mik Párisban történtek, bizonyost hallhassanak. Én őket egészen bizonyossá tettem affelől, hogy azon hírekben, a' melyek Párisból elterjedtek,

legkissebb valóság sincs, 's olly intéssel bocsátottam-el őket magamtól, hogy csendességgel mennyenek vissza honnyokba. —

„Mihellyest ezen nyúghatatlan emberek a' Préfektúra' palotájából eltávoztak, azonnal három színű pántlikaesukrot tettek-fel, 's az uczákon három színű zászlókkal nyargaltak le és fel, 's ezen kiáltozás mellett: Éljen a' Constitúció! ez is hallattatott: Veszszén-el a' Charta! (így nevezik közönségesen a' most fennálló Constitúciót). A' General-Lieutenant Ur 's az egyéb polgári karok' iparkodása és az örző katonaság' hűsége elégségesek valának a' csendesség' helyreálltatására, a' melly csak néhány, esmeretes emberek által zavartatott vala meg, kik magokat a' Csavargókkal (Vagabundusokkal) 's a' szédelő fejű ifjakkal egygyesítették vala. —

„A' várost ostromoltatási állapotban janni kellett hirdettetnünk, 's délre a' csendesség, minekutánna minden szükséges eszközök elévettetettek, tellyesen helyreálltatott. Az özszeesküvés' gerjesztőji elfogattattak, 's az ellenek indítottó pernek előelintezéséhez a' Birák már hozzá fogtak.“

A' Grenoblében lakó Osztályos vezér General-Lieutenant Báró Pamp hile Lacroix, illy Proklamációt bocsátott közre a' zendülés' napján: — Grenoblei lakosok! Midőn én a' 7-dik Katonaiosztályon 's a' ti város tokon való fő kormá-

nyozást által vettem, a' vala legszorgatöbbs gondom, hogy Grenobelt 's ezen egész Departamentet úgy rajzoljam-le, mint a' hol a' Király és a' Haza eránt engedelmesség és alattvalói ragaszkodás uralkodnának. Az esztelen emberek meggyalázták a' Király előtt tett erőssítésemet. Kéntelen valék várostokat ostromlási állapotban lenni hirdettetni, hogy az abban támodott felzendülés' következéseit elhárithassam. A' jó polgárok ezen eszköznek elévétetésében nem szemlélnék egyebet, hanem csak a' Király' hatalma' fenntartására szolgáló erőnek concentráltatását 's a' közönséges csendeségnek zálogát. Ehezképpest a' következőket parancsolom: —

„1) Grenoble városa ostromlási állapotban lenni hirdettetik. Mától fogvást itt minden parancsolatok a' Katonai tisztikartól adattatnak-ki. — 2) A' lakosoknak nem szabad egy helyen hatnál többen öszszegyülekezni. — 3) Minden ember, ki a' strázsa által megszollittatik, hogy lóduljon-el, azt tüstént megtenni köteleztetik, külömben elfogattatik, 's a' felleghárba vitettetik — 4) A' város' kapuji az éjjelnek beköverkezésekor bezárattatván, a' napnak felviradásakor nyittatnak-ki — 5) A' Grenoblébe érkező idegen utasok, passusaikat a' Prefekturánál tüstént vizáltatni, 's a' szállásokat bemandani köteleztetnek — 6) A' Policziai Igazgatás megparancsolja, hogy a' téli világosítások folytattassanak mind addig, míg ellenkező rendelések nem tétetnek. A' familiás gazdáknak megparancsoltatik, hogy vigyázzanak, hogy a' felvigyázások alá tartozó legénység többé azon scénákat meg ne újítsa, mellyeknek külömben becsülletes célzású intézeteknek eltörlése által kellene határt tenni. Ezen Proklamáció mindenütt olvastassék-fel, a' hol

szükségesnek lenni tartatik, 's függesztessék-ki. Költ a' fő szálláson Grenoblében Márcz. 20-dikán 1820-ban. — „Aláírta: Báró Pamphile-Lacroix.“

A' Prefektus Báró Hausse's következő szavakkal inti egy hasonló Proklamációban a' népet: — „Iserei Departament' lakosai! Ezek azok az emberek, a' kik azt hitték, hogy öök a' ti jelenlévő systemátoknak megváltoztatására hivattatva volnának. Az ö célzásokkal rendtelenség, erőszak, lázadás, és mindenféle inségek szorosán öszszecatoltatva vannak; ezek az eszközök. Ti most öket megésmertétek; ti az ö sugallásaikat magatöktől eltaszitjátok. Ti a' Király mellé fogtok öszsze gyülekezni, a' ki néktek a' maga számkivettetéséből, békességet, józan okossággal megegygyező szabadságot, és olly Constitúciós Chartát hozott vissza, a' melynek felfordittatását a' lázasztók a' magok' dühösségek' első Aktájának lenni kihirdették. Minket a' hecsület a' trónus' grádicsai' elejébe szollit! Ott bennünket dicsőség és boldogság vár.“

Egy magános tudósító nagy dicsérettel emlékezik a' Grenoblei Prefektusról, azt erőssítvén felölle, hogy midön a' piacon a' legnagyobb tolongások között lett volna, kardot rántott, 's ezen jelenlévésege egészen meghökkentette a' lármázókat (imponált nékiek). Hasonlóképpen dicsértetik az Osztályos Katona Kormányozó Báró Pamphile-Lacroix is. Az elfogattattak a' felleghárban szoros örizet alatt tartatnak.

Az Augsburgi Allgemeine Ujságnak azon Párisi levelezöje, ki a' maga tudósításait egy, két, vagy három keresztel szokta ahoz képpest megjelelni, a' millyen fontosnak, fontosabbnak, vagy legfontosabbnak gondolja lenni öket, most illy tudósítást közöl a' Francia zengések-ről a' két keresztel jegy alatt: —“

„Az Újságfabrikák Párisban nyolcz napoktól fogva nagyon szorgalmas munkában valának; ezen áruportékát minden féle izlés szerént bőséggel készítették, a' leggorombább materiától fogva egész azon legfinomabb szövésig, a' melly, tünet szerént, legközelebb járul az igassághoz. A' két főbb fábrák különösen két Údvarokban állittattak-fel; egyik azon Bardaxi Úrnak udvarában, a' ki Turinban léte alatt a' Piemonti Revolúziót megkésztette, 's a' ki ott Herczeg Cisternát arra reá vette, hogy Párisba a' Lafayette' fábrikájába jöj-jön; a' másik fő fábrika a' Herczeg Cariati udvarába fészkelte-be magát; az ehhez tartozó succursalis fábrika a' Lafitte' házában van. Herczeg Cariati azt erőssíté a' mult szombaton, hogy ő az Austriaiaknak az Abruzzókban történt tellyes semmivétetődéssokról tudósítást vett volna, 's ő ezen hírt a' Pairek' és Követek' kamarájával is azonnal közölte; hasonló értelmű levelet küldött Lafitte a' Börsébe, melyről azt erőssítette, hogy ő azt Romából vette. Végezetre Herczeg Richelieu által lelkiismeretesen szorongattatván, megvallotta Cariati, hogy nem tud semmit a' Nápolyi történeteknek valóságos kimeneteléről; úgy Lafitte se, vagy legalább nem akart tudni! — „Egyébránt most már legkisebb titkolódás nélkül viselik magokat az Ellenkezo-rész Organumai: Lafayette a' 6-dik Januari (Párisi) z-nebonáskodókat, jó polgároknak nevezi; a' Chárta, ő általok, tudniillik Lafayette, Tarayre, Demarcay s t. által, nem csak hogy gyaláztatik, hanem az 1791-beli Constítúció ezereknént nyomtattatik s osztatik ki a' falusi lakosok között. Couchois Lamair, ki a' 100 napi országzás alatt a' Napoleoni Sárga Pulyát (Naine jaune) Párisban, 's az után ugyan a' maga Jakobinusi Sárga Pulyáját

számkivettetésben egy darabig Brüsszelben írta, most egymásra küldözi széllyel a' köz nép közzé a' Broschurokat, 's még a' kaszárnnyákba is bejácódja láthatatlan kezek' segedelmével. Tissót (egy nem rég' letétetett Professor) a' Nemzeti Conventet magasztalja, Constant Beniamin pedig a' gyilkos nevezetet igen keménynek találja azokra nézve, a' kik XVI-dik Lajost a' vesztőhelyre hurczolták. Azonban se' parasztjaink se' katonáink nem mozdúlnak semmit, 's ezért az Ellenkezo-rész nagyon mérgelődik. Nem régen azt jelenté Bardaxi Úr, hogy Mailandban és Toskanában e' hónap (Márcz.) 15-dikén kiűtött volna a' revolúció; most azt 25-dikre profétálja 's akkorra adja a' jeleket barátjainak. A' mi Márcz. 20-dikán, így szólnak ezen emberek, Grenoble és Lyon városaikban történt, csak tréfa volt, a' valódi dolog tizen négy napok mulva következik. Azonban úgy látszik, hogy ezen emberek a' Grenoblei történetekre nézve Pamphile-Lacroix Generálishoz tartottak számat, de a' ki jó gondolkozású embernek bizonyította lenni magát, a' midon sergei előtt, mint vezér, maga személyesen menvén előre, mint mondják, maga tulajdon kezével döfte halálra azt az embert, ki a' három színű zászlót vitte.“

Több utasok, kik mostanság érkeztek Párisba, beszélik, 's külömbkülömb helyekről jött levelek is bizonyítják, hogy az országúton minden felé olly Emissáriusokkal találkozik az ember, kikre a' van bizva, hogy a' fő városról legközelebb hirtet terjeszzenek-el, 's mindennek felette, hogy az országzás systemájában vagy már változás történt volna vagy minden órán történni fogna. De már több városokban felfedeztettek 's elfogattattak az efféle nyughatatlanság ger-

jesztői, 's a' lakosok, mihellyest a' dolog' valósága felől tudósítottak, azonnal ismét felszurták a' fejer pántlika csukrokat. Căen városában Rouland nevű asztalosmestert, ki egy kávéházban három színű csukrot szurt vala fel, azonnal fogásra vittek. Nem kevesebb mesterkedéssel iparkodnak a' fegyveres sergeknek elcsábíttatásán is. Több városokban lázszító Proklamációk osztattattak széllyel az őrző sergek között.

Az ólta, hogy a' Grenoblei lármázókat őszsze kezdettek fogdosni, valami 50-nen elébb állottak onnét. Mint a' Journal-de-Paris jelenti, a' Király Marmont Marschalt a' 3. 6. 7. és 19-dik katoná Osztályoknak (hova tartoznak Metz, Beszanszon, Grenoble, és Lyon) fő vezérjékké tette.

Victor Emanuel, ki a' Sardinial Koronáról a' mostani zűrzavaros állapotra nézve lemondott, Nizzából Párisba vártatatik, hol az Elyse-Bourbon palotát készítették-el számára lakhellyül. — Ugyancsak a' most nevezett Journal' erőssítése szerént az Antibesi tengeröbölbe, nem messze Nizzától, egy hadi hajókból álló Anglus csapat érkezett vala meg.

Valami Neveu nevű emberről irtuk vala a' Párisi sok lobbanások' alkalmatosságával, hogy gyanura megfogtatván, midőn a' Policziai karhoz vitték volna, magát meggyilkolta, úgy hogy azonnal meghalt. Azólta meg nem szünt parkodni a' Policzia, hogy ezen embernek lakhellyét kitanulhassa, de minden iparkodása hiába való volt. Csak most talált reá, hol a' Kir. Prokurátor azonnal megjelenvén 's lakását megvizsgálván, 12 puska poros hordócskát, 's azokban valami 150 font puska port talált, egyéb tárgyakon kívül, mellyek, mint reménleni lehet, a' Biráknak, a' dolog' kinyomozására való

eszközül szolgálhatnak. Egy kiseded vendégfogadóban lakott az ember.

P i e m o n t.

A' Bécsi Német Ujságlevelében illy tudósítások közöltetnek a' Piemonti dolgokról: — A' Piemontból érkezett tudósítások arra mutatnak, hogy az ott kiűtött revolúció hátra felé való mozdulást akar inkább tenni, mint előrevalót. Savayába nem kaphatott-be az a' rossz lélek, a' melly Piemontot meglepte, mint ezt valamint a' Kormányozónak úgy a' Chamberry városabéli Magistratusnak az alattok lévő néphez intézett Proklamációjik nyilván mutatják. Piemontról is azt lehet reménleni, hogy itt is vissza fog valamint a' törvényes Uralkodónak parancsolatai eránt való engedelmesség úgy azzal együtt a' csendesség is térní. A' mi azoközben a' Turini lakosokat illeti, ezeket még most is szünetlenül fenyegetik 's kényszergetik azok a' rebellisek, kiknek sergenagyobhadon az ottlévő fellegrvárban fészkelte-meg magát. Ezen lázszatók a' Turintól két Olasz mértföldnyire lévő Genovára nevű fogházat megnyitván, abból a' foglyokat kiboosátották.

A' volt Régens Princez Carignan, Novarából, a' hova magát a' Régenségről való lemondás 's a' revolúciós emberek-től való elválás után vette vala; Modenába ment, hol a' thrónusra következő örökös Herczeg Genovais tartózkodik, 's oda Márcz. 31-dikén megérkezett. — Ezen Piemonti revolúciós emberek is, mint nem régen az ő Nápolyi példaadójik cselekedtek, azzal a' gyáva erőssítéssel boldíttják a' Piemonti lakosokat, hogy az ő Koronaörökössök Genovais Herczeg a' maga' ellenségein k kezekben mint fogoly úgy van és csak kéntelenségéből adják

azon nyilatkoztatásokat, mellyektől az ő Király készen volt, hogy Nápoly felé szíve idegen. — A' Studensek, kik ezen útnak induljon.
 revolúciós munkában nagyon részeselek, gyakorta megrészegítik a' Conscriptus katonaságot, hogy részegen így kiabáljanak: **Éljen a' Constitúció!** De e' csak addig szokott tartani, míg a' bor' ereje az ifjú katonák' fejében van, 's e' higözölögvén, azzal vége van az **Éljen a' Constitúció** kiáltásnak, 's a' Conscriptusok széllyel szaladnak. — Márcz. 25-dikén egy Kurir érkezett vala Princz Carignantól Alessandriába az ott lévő Kormányozóhoz Ansal-dihoz, a' ki ezen Kurirt fogságra tétette, olly nyilatkoztatással, hogy ha a' Princz választ kíván, mennyen maga Alessandriába utánna.

Génu a nagy veszedelemtől fenyegettetett Márcz. 24-dikén a' miatt, hogy a' Bagno nevű fogházban lévő sok gallyarabok azan iparkodtak, hogy a' rajtok lévő lánczokat össze törvén strázsáikat meggyilkolják 's a' városba prédálni beüssenek: de gonosz céljok felfedeztetvén megelőztetett. A' bűnösök közzül valami húszan keményebb fogházba vitettek 's a' többek kettos lánczokra tettek. A' strázsák is megerössítették, 's a' Bagnoval szembe kártácsokkal töltött ágyuk állítottak.

Nápoly.

Nápoly városában a' Császári sergeknek Márcz. 24-dikén oda lett beszállásoktól fogva tellyes csendesség uralkodott. A' követhetett napon, 25-dikben, vasárnap lévén ismét minden sétáló és időtöltő helyeken nagy számmal megjelent a' nép, 's minden felé ismét tellyes vigadozásnak adta magát a' sokaság. — Leopold Princz a' Salernói Herczeg, útját Florencziába az atyához vévén, oda megérkezett. A'

Spanyol Ország.

A' Corteseknek Márczius' 15-dikén tartatott ülésében a' Tarragonai Érsek' ügye volt a' tanácskozás' fő tárgya, melly felett hosszas vetekedések fordultak elé. Azzal vádolják ezen fő Pápot, hogy magát az 1820-dik esztendőben Október' 26-dikán, azon 69 Deputatusok (az úgynevezett Persák) ellen hozatott törvénynek ellene szegezte volna, kik a' Királynak 1814-ben a' Constitúció ellen beadatott Előadást, vagy Kérelmet, Protestálást, aláírták volt. Ugy nyilatkoztatta ki magát a' nevezett Érsek, hogy ő azon bűnökre nézve, mellyeket ő elkövethet, csak az Egyház' Fejét esmeri a' maga Birájának. — Sok tagok tartottak beszédeket ezen tárgyra nézve. Némelleyek azt vitatták, hogy az Érsek, mint a' Cortesek' gyűlésének volt tagja, csak a' Cortesek' által ítélthetik meg. Mások azt kívánták, hogy útasítsák a' dolgot az Országglószék' elejébe, 's engedjenek a' törvényeknek ezen engedetlen fő Papra nézve is tellyesen szabad folyamatot. Végre a' Martinez-de-la-Rosa jóvallása állapittatott meg, melly következő szavakban fejeztetett ki: „Mint hogy a' Tarragonai Érsek nem akarja a' Világi Hatalmat megesmerni, erre nézve az ő ügye az Országglószék' eléjébe adattatik, hogy ez, ő eránta olly eszközkhöz nyuljon, mellyek a' törvények 's a' nemzet' bevett rendszabásai által az illy esetekre nézve meghatározatva vagynak.“

A' 14-diki ülésben Don Solano a' Tizedre nézve a' maga tavaly tett jóvallásait, mellyek akkor megvizsgáltatás véget Biztosság' elébe adattatván azolta annyi-

ban maradtak, vala, most ismét megújítván azt kívánta, hogy a' Biztosságnak erről kidolgozott munkáját vegyék elé. Don Moreno-Guerra, ki ezen Biztosságnak maga is tagja, azt mondotta, hogy a' Biztosság ugyan, a' mi magát a' Tized' eltörlesztéséi illető principiumot illeti, annak eltörlesztéséi helybe hagyja, csak annak nem tudja módját találni, hogy azon 350 millió Realokból (30—35 millió; más felvetés szerint 15—17 1/4 millió C. forintokból) álló jövedelmet, melyre a' Tizedek telnek, a' Tizedek eltöröltetvén, honnét lehessen kipotolni? A' Biztosság' elejébe ugyan már ezer féle projektumok is érkeztek, mellyek közül néki a' látszik legjobbnak lenni, hogy, mint az Északi Amerikai Státusokban van a' dolog, Spanyol Országban is minden Egyház maga gondoskodjék a' Cultusra kívántató költségről. Hanem az ő ítélete szerint, még ezen projektumnak is további megfontoltatásra van szüksége. Gróf Toréno azt mondotta, hogy a' Financziái Biztosság úgy ítél ezen tárgyról, hogy a' Tizedek nem kell 's nem is lehet egész eltöröltetődéséi, hanem csak mérsékeltetéséi vagy módosítottatásái jóvallani.

A' 13.-diki ülésben a' pénz-verés 's a' pénzekre tétetendő irás volt a' vetekedés' tárgya. A' Szép Mesterségekre ügyelő Biztosság azt jóvallotta, hogy a' pénzekben VII-dik Ferdinándusnak illy Titulust kell adni: Haza Atya — hanem Don Moreno-Guerra azt jegyeztvén meg, hogy ezen Titulus, hízeltetéséből, egy Nerón k, egy Calligulanak, 's egy Bonaparténak is megadatott, erre nézve meghatározottatott, hogy a' Spanyol pénzekre csak a' következő egyszerű irás tétetődjék fel Spanyol és nem Deák nyelven: „Don „Fernando VII. por la gracia de Dios y „la Constitution, Rey de las Espannas;

(VII-dik Ferdinándus, Isten' kegyelméből és a' Constitúció által, Spanyol Országok' Királya).

A' Madridi Ujságok mind tele vannak hosszú eladó jószágok' laistromával, mellyek a' Klástromoktól vétettek-el, és a' revolúciós principiumok szerint nagyon apró darabokra szaggattatva tétettek ki az eladásra. Azok között p. o., mellyeknek Márcz. 17-dikén kellett eladattatni, egy olyan találatott, a' melynek becsü szerint való árra 200 Realra (Conventziós pénzben 20 forintra volt tétetve). Még is alig találkozik vevő. A' mi eladódik is felettébb keveset adnak érte. Kataloniában 's hadiksna szomszédságaiban, mondják, hogy vajamivel jobbacskán kapnak ezen jószágok' vásárlásán.

Alcoy nevű mező városban, a' hol sok fábrikák voltak, a' parasztság nagy gonoszságot követett-el; ezen fábrikákat össze rontotta: a' melly cselekedetről eleintén azt gondolták, 's a' Cortesek' gyűlése' elejébe is úgy terjesztetett, mint ha ez is a' Constitúció' ellenségeinek ingerléséből történt volna, hanem Biztosság' küldetvén ki 's ez a' dolgot megvizsgálván, úgy találta, hogy a' kéz-míves nép azt tartván, hogy a' fábrikák' virágzása által a' kézi munkások a' magok kenyerétől megfosztatnak, azért fordította mérgét a' fábrikák' ellen. Tizennyolcz fábrikát tétettek semmivé; a' kár 2 millió Realokra becsültetik. A' Cortesek' Biztossága a' dolgot megvizsgálván, azt jóvallja, hogy meg kell a' kárt fordítani a' kárvallottaknak, és ha a' kártévoknek elegendő vagyonuk nem lenne visszafizetésére, a' nemzet fizesse vissza.

P o r t u g a l l i a.

A' Cortesek által Márcz. 1-50 napján

tartott ülésben azt jóvalta Bacta nevű tag, hogy Biztosságot kell kinevezni, melly azon személyeknek érdemeiket, kik az Aug. 24-dikén és Sept. 15-dikén, Oportóban és Lisbonában történt revolúciós változásokban több vagy kevesebb részt vettek, vizsgálja-meg, s adja-fel, hogy kinek mi némű jutalmat kellessék rendelni. Jóvallása helybehagyott.

Ugyan ezen ülésében ismét a' Constitúciónak 12-dik cikkelye, a' melly meghatározatás nélkül tétetett vala fére, vétetett elé. Ez a' Privilegiumokról beszéll. Némelly tagok a' Papi privilegiumoknak fenntartatását sürgették, azért, hogy ezek megérdemlett s régi rendtartásokon fundáltak jusok. Mások ellenkezőt jóvallottak. Don Carneiro bámult, hogy a' 19-ik században még Concordatákról van szó, holott az egész világ tudja, hogy a' Concordaták és Jesuiták voltak a' két emelődak, arra, hogy a' Theokratia leg-erősebben megfundálja magát. A' Jesuiták unszolására Sebestény Király által köttetett Concordata, csak nem egészen elrontotta vala a' Királyi jusokat. — Voksolásra hocsáttatván a' kérdés, a' Papi Privilegiumoknak eltöröltetése 17 ellen 69 votumokkal, a' Katonai Privilegiumoknak eltöröltetése pedig, egész megegyezéséssel, meghatározatott.

A' Márcz. 2-dikán tartatott ülésben egyedül csak a' Király' Státustanácsának neveztetése volt a' vetekedések tárgya. Többek úgy itéltek, hogy a' Király' természetű Tanácsosai a' Cortesök s a' Permanens Deputáció legyenek. Végezetre csakugyan meghatározatott 42 voksokkal 41 ellen, hogy, kell a' Király mellé Státustanácsot felállítani, és azt ő Felsége, a'

Cortesek által jóvalltatandó Candidatusok közzül, maga váloszsza-ki.

Török Birodalom.

A' Török Ministerek között nem réggen nevezetes és nem vélt változások történtek, mellyeknek oka felől sok félék a' vélekedések: de bizonyost semmit se' irnak, s kétség kívül keveset is tudnak felölle.

Még ezen változásoknál is sokkalta inkább magára vont a' közönséges figyelmet, hogy a' Porta' eddig volt Tolmácsa Callimachi Jankó ezen hivatalából hirtelenséggel elmozdított. Márcz. 8-dikán estve későn adatott tudtára, hogy az ő szolgálatját a' Porta többé nem kívánnya, melyre nézve parancsoltatik, hogy, mint Számkivetetett, vegye útját Kaisarijébe. Ugyan azon órában Moruzi Beisade Constantin, Jankó helyébe Porta Tolmácsává neveztetvén, 9-dikben reggel már a' maga hivatalához hozzá fogott vala. —

Magyar Ország.

A' Pesti közönséges levelekben ezeket írják Apr. 4-dikén: —

Midőn a' halhatatlanságnak készülő Esztergomi épületek a' Primás Herczegnek egész gondját elfoglalni látszhatnának, nem kevesebb buzgósággal és serénységgel foglalatoskodni látjuk az Istennek élő templomai, az emberek, eránt, kiknek lelki javokra egész figyelemmel és Fő Pásztori tellyes buzgósággal ügyelvén, a' Lelki Pásztoroknak jó neveltetését kíváltképen való céljává tette. Ennek örvendeztető bizonyosságát adta Márczius' 21-dik és 23-dik napján, midőn a' Pesti nevelő

házban a' Kispapoknak tudománybeli próba tételeikre megjelenni méltóztatott. A' Nevendék Papság olly szép előmenetelt mutatott, hogy ő Herczegségének megelégedését tellyes mértékben megnyerné. De a' nagy reménységű Ifjuság nemcsak tudományos előmenetelének, hanem Fő Pásztorra eránt való szeretetének, és tiszteletének is példáját kívánta adni. Azért, mivel 18-dikán ő Herczegségének neve napja esett, az alább következő Magyar Lantos Versezetet mutatta-be. A' Primás Herczeg ezen Nemzeti Hódulást olly kegyességgel, olly nyájas leereszkedéssel méltóztatott fogadni, mellyből a' Kispapok nyilván tapasztalták, hogy ő Herczegsége örömmel látja az Országos, és Törvényes nyelvnek kedvelését, ő mindenkor kész nem csak maga Gyökeres Nemzetségből való Magyar eredetét megmutatni: hanem a' Magyar Országí Papságot is a' Magyar Nemzeti Culturának gyarapítására serkenteni.

Hány ezer nyelvek rebegik, 's kiáltják
Tiszta hálával Nevedet ma, Herczeg!
Innepelvén áld, 's örömet lehell a'

Hunnia földje.

Engedd, oh! kértünk kegyesen közöttök
Hogy kitsiny lantunk dalolást emeljen
'S zengje Mellyünknek heviből szívárgó

Áldozatinkat.

Ott! hol a' legfőbb Papi szék üressen
Állt sok évektől, Te igazgató már
Böls vezérléssel, szeretetre nyújtván

Kristus akolját.

A' közös jót ott neveled, segítvén,

Boldogulását, az egész Hazának
Ott kegyes példát adol életeddel

'S virtusaidal.

Ott tapasztalják betses életednek
Hathatós voltát sok ezer szegények,
Ott emelnek sok kezeket Te érted

Égre buzogva.

Híveid nyelvén Neved áldva léssen

Tisztel a' hív nyáj, szeret, és magasztal
'S végre a' késő maradék porodra

Hinti az áldást.

T u d ó s í t á s .

A' Királyi Magyar Udvari Kamara által az Ó-Aradon lévő Ser- és Pálinkafőző ház, a' gabonából főződő Ser- és Pálinka italoknak az egész Uradalom' kerületében kizorító Jussal való árulása, ezen 1821-dik esztendő Juniusának 9-dik napján, Ó-Aradon, újabban, 6 egymásután következő esztendőkre Licitatio által árendába bocsáttatik, 's a' kihiáltási summa Conv. pénzben 12,000; vagy B. becsű pénzben 30,000 forint leszen, melyből a' 10 pCent bánat pénzt, Conv. pénzben 1200, vagy B. becsű pénzben 3000 forintokat mind azok előre letenni tartoznak, kik a' licitálásban részesülni kívánnak, melly summa azonközben a' többet-ígérőknek, fizetésbe számláltatik, más licitálóknak pedig, a' Licitatziónak végződése után azonnal visszaadatik.

Az árendálni kívánók tehát az emlitett napra Ó-Aradon jelennyenek-meg; a' Licitatziónak feltételeit pedig akár a' Budai Camerális Számtartói Cancellariánál, akár pedig Ó-Aradon a' Camerális Praefektúránál megnézhetik.